

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petivrstne za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. — Nezaprte reklamacije so poštne proste.

Kmetske skrbi.

I.

Za spodnještajerske vinogradnike se je določilo letos 400.000 kron brezobrestnega posojila. Navadno se je dosedaj zgodilo, da so večino brezobrestnega posojila dobili bogati meščani in tržani, kmetje pa so rajši hodili v posojilnice ter tamkaj plačevali pisarniške stroške in obresti. Tako se nadalje ne sme goditi, kajti to bi bil gospodarski samomor! Kdor hoče prenoviti vinograd in nima denarja, naj prosí za brezobrestno posojilo. Naslov se naredi: Visoki deželni odbor, Gradec. V prošnji se naj omeni svota, katero hoče imeti prosilec, potem pa se mora tudi dostaviti, da je prosilec že začel prenavljati vinograd. Zadnje je pogoj, brez katerega ne dobi posojila! Prošnja se piše slovenski in jo lahko vsak prosilec sam napiše, ne da bi hodil v kako pisarno ali pa celo k zakotnim advokatom. Kdor hoče bolj sigurno iti, naj poroča tudi deželnemu odborniku Robiču ter ga opozori na svojo prošnjo. Njegov naslov je: Fr. Robič, državni in deželni poslanec, Gradec, deželni odbor! Slovenski kmetje, če ste v zadregi, poslušajte se pomoči, ki se vam ponuja. Vaši poslanci se morajo mnogo truditi, da izposlušajo take podpore, za to se tudi vinogradniki potrudite, da jih vi dobite in ne vaši kmetski in narodni nasprotniki!

II.

Zadnji čas se skoro vsak dan lahko čita, da je bila tukaj in tukaj občinska volitev razveljavljena. Posebno vlada rada razveljavi volitve v onih občinah, kjer so zmagali Slovenci, a vlada še upa, da pri zopetnih volitvah vendar pridejo nemškutarski nazadnjaki na krmilo. V

vsakem slučaju pa mora kmetsko ljudstvo opozoriti vladne činitelje na to, da tukaj naredi red. Z večkratnimi volitvami izgublja kmetsko ljudstvo zlati dragi čas in občini naraščajo novi izdatki. Vladni činitelji niso samo zaradi tega tukaj, da bi razveljavljali občinske volitve, kadar je treba ali ni treba, ampak njihova dolžnost bi bila, da že pred volitvami pazijo in opozarjajo občinske zastope, naj se vrši vse v redu. Kmetsko ljudstvo nadlegovati, to ni težko in to zadene kmalu marsikdo v uradih, ali dolžnost uradnikov je, da tudi poučijo ljudstvo, kjer je treba.

III.

Neurejene politične razmere na Ogrskem pretijo tudi našemu kmetu s pogubo. Seveda je temu avstrijska vlada sama kriva. Ogrí nočejo nič vedeti o gospodarski skupnosti z Avstrijo, naša vlada pa nič o ločitvi in še vedno čaka, da bodo tudi Ogrí odobrili trgovinsko pogodbo z Nemčijo. Toda gotovo vendar ni, da se Ogrí udajo in zato bi bilo najboljšo, da se Avstrija sama zase uredi. S prvim marejcem prihodnjega leta mora biti trgovinska pogodba z Nemčijo odobrena, ali že v tej ali oni obliki, če ne, ne bomo smeli ničesar izvažati več v Nemčijo in cene kmet-skim pridelkom bodo padle kmalu občutljivo. Če se Ogrska kuja, Avstrija pa ne postavi na svoje noge, se tudi pogodbe z drugimi državami, in ne samo z Nemčijo, ne bodo mogle izvršiti, kar bi bilo za naše kmetijstvo hud udarec.

IV.

Večina naših kmetov ima srčno željo, svoje sinove „kam dati, da se nekaj naučijo“. Zopet in zopet opozarjamo naše kmetovalce, naj jih dajo v kmetijske šole ali jih spravijo

svoječasno v kmetijske tečaje. Mi bomo v jedni prihodnjih številkih imenovali več kmetijskih šol, tudi hrvaške in češke, ter tudi imenovali kmetom našim vire, kjer bi se znale dobiti podpore. Kdor hoče svoje sinove v jesen spraviti v kako šolo, naj že sedaj misli na to! Marsikateri slovenski kmetje, zavedni možje, hočejo dati svoje fante naučiti nemščino. Gotovo sinovom to ne bo škodilo, toda prvo in zares potrebno je vendar pouk v kaki kmetijski šoli! Če pa že hočejo naši ljudje svoje sinove na vsak način samo nemščino naučiti, naj jih pošljejo v take šole, kjer se bodo res nemški naučili in se zraven ne bodo spridili. Ne dajajte torej svojih sinov med ničvredno deco in na slabe nemške šole, kjer se nič, tudi nemški ne naučijo. Nemški se bodo kmečki fantje dobro naučili na vadnici c. kr. učiteljskega v Mariboru, na paralelkah v Mariboru, na realnem razredu v Ljutomeru in na samostalni spodnji gimnaziji v Celju. Na teh šolah se najlažje in najlepše naučijo slovenski otroci nemški, ker se poučuje na pravi podlagi. Stane pa v mestu stanovanje in hrana vseeno, ali pošiljate fanta v to ali ono šolo!

Rusko-japonska vojska.

Zakaj je bil poražen Roždestvenskij?

Ruski vojni dopisnik Olginskij poroča iz Harbina, da pripisujejo ruski vojni strokovnjaki poraz Roždestvenskega sledečim vzrokom:

1. Od 25. maja dalje so Japonci po brezžičnem brzojavu bili neprenehoma poučeni o vsem kretanju Rusov, Rusi so pa pluli naprej kar na slepo.

2. Ves boj se je vršil med otokoma Iki in Čužima na ozkem prostoru; japonsko bro-

LISTEK.

Izdajstvo.

Povest. Spisal J. V. Starogorski.

(Dalje.)

„Nikakor ne. Pridi!“

„Šel bi, pa si ne upam. Saj veš, da sem kakor tujec — seveda sem si kriv sam — ali rad bi bil drugačen.“

„Zakaj si ne upaš?“

„Ker bi mislili, da sem se prišel posme-hovat. Nimam pa nikogar, da bi me zagovarjal.“

Deklica je nalahno zardela.

„Ivanka, če me boš zagovarjala, se takoj vpišem in pristopim,“ je rekel kakor v šali. Ali dekle je razločilo resnico.

Ona zagovarjati? Kri ji je plula k sreč in zopet v lice. Kaj bi si mislili ljudje?

„Ali me boš?“

Kratek molk. Ivanka ga živahno pogleda in nato povesi oči.

„Matej, vpiši se, jaz storim svojo.“

„Hvala“, je klical za njo.

V.

Napočil je dan volitve. Jutro je bilo oblačno, vendar so se jele razgrinjati megle in prikazalo se je solnce. Vzduh je bil miren in

nekaj skrivnostnega je ležalo v njem. Volilci so hiteli na volišče in tudi iz Podlesja se je odpravil župan z drugim volilcem, katerega so si izvolili, Ludvikom Logarjem.

Podlesje je bilo namreč voliko, ter je imelo pravico radi številnosti prebivalcev postaviti na volišče, razun župana, še enega volilca.

„Oče, da ste mi trdni in da mi ne volite nemškutarjev Izidorove bande. Če bi mi volili nemčurja, vas ne spoznam za očeta.“

„Dobro, Matej, dobro“, je privdarjal Logar in poskušal vino. „Dobra kapljica, dobre besede, Matej: Veseli me, da si postal drug človek... Dobra kapljica.“

„Izidora ne volim, sem že rekel in mirna država.“

„Dobro, dobro“, je kimal že vesel Ludvik Logar. „Ali treba odriniti, da ne zamudimo.“

„Šel bi z vami, ko bi smel.“

„Smeš že, ali kaj boš tam?“ reče oče.

„Le bodi doma.“

Na volišču so pa hiteli agitatorji sem in tja, prigovarjali volilcem, jim žugali itd.

Narodna stranka, ki je postavila svoje može, kateri bi imeli biti izvoljeni v odbor, si je bila svesta zmage. Najboljše poročstvo jim je bilo, da se je Matej Kalin poboljšal in da je bil ud bralnega društva na Podlesju. Tam so ga pa seveda lepo sprejeli in ni se imel pritoževati v ničem.

Ali tudi nemčurska stranka je bila trdna svoje zmage. Računali so na Kalina. Ta oseba je bila sedaj na obeh straneh bitje, ki je imelo odločiti usodo okraja. Ali ostane vse po starem v rokah nemčurjev, ali vstane teptano ljudstvo... Ako so Kalina dobili prej nemčurji — velikokrat ga niso mogli, ker se je skrival — so mu dajali piti in ga slavili. On je pa vedel z zvitimi odgovori speljati sitne vrane, da niso vedeli kaj je rekel. Glavno stvar je pa držala Toni...

Matej ni bil od onega časa skupaj z njo. Njej se je sicer zdelo čudno, a veliko se ni žalostila.

„Vseeno“ je djal Izidor. Kalin me mora voliti, ali pa ga dam na tožno klop. Dolžan mi je. Hahaha se je smejal po sili, denar dela dandanes glasove in voli. Predobro vem, da bi me marsikteri izmed mojih ne volil, ako bi mi ne bil dolžan. In take treba držati. Izidor še nisva na koncu!

Komaj je odšel Izidor je prijela Toni pismo s vsebino, kjer ji je bilo povedano, da se naj norčuje s kogar se hoče, z njega se ni treba. Pisal je Matej, da se osveti Razkril ji je, kar je oni večer videl.

„Izdajalka!“ je stalo h koncu. „Mar misliš, da bodo slovenski sinovi klečali pred tabo, kakor nemčurski? Da, ko sem bil tebi na ljubo oni ničvrednež, sem se res plazil na

dovje se je vsled hitrosti svojih ladij moglo najugodnejše razdeliti, tako da je Ruse ob-streljavalo s treh front.

3. Rusko brodovje je od 25. maja ne-prenemoma menjavalo svoje vrste, kakor bi se učilo, v odločilnem trenutku pa se ni moglo tako postaviti, da bi izbralo vso moč svojega topništva. V začetku boja na primer je stal oddelek Felkersamov na levem boku Roždestvenskega tako, da so vse japonske kroglice, ki so preletele Roždestvenskega, zadele v Felkersamovove ladje, ta sam pa ni mogel streljati.

4. Zmešnjavo so delale prevozne ladje, ki so prišle pod križni ogenj sovražnika in se skrivale za bojno črto.

5. Nihče ni vedel za načrte Roždestvenskega, niti podpoveljniki niti kapitani. Nebogatov je bil po zedinjenju samo enkrat 15 minut pri njem, zato je potem, ko je bil Roždestvenski ranjen, prišlo vse v nered, ker si Nebogatov ni znal pomagati.

6. Ruska strelba je neprimerno slabša od japonske. Sedem mesecev se moštvo ni vadilo v bojnem streljanju. Samo enkrat so pri Madagaskarju trikrat ustrelili iz 12-palčnih topov.

7. Moštvo je bilo strašno utrujeno. Osem-mesečna vožnja z neprestano napetostjo živcev v najtežavnih podnebnih, npravnih in fizičnih razmerah je ljudi jako potrla.

8. Japonci so imeli veliko število torpedov, ki so izpuščale take množine torpedov, da je morje kar kipelo od njih. Katere niso zadele, so pa vsaj ostale na mestu, in zgodilo se je, da je potem slučajno zadela kaka ladja ob nje; tako so se potopili „Borodino“ „Admiral Nahimov“ in „Navarin“.

9. Strelba Japoncev je bila organizirana. Oni so koncentrirali vse svoje strele na eno ladjo, dokler je niso potopili, potem so se lotili druge. Tako so najprej potopili „Oslabja“, potem so se spravili z vso silo na „Aleksandra“ in končno na „Suvarova“. Rusi so pa streljali brez reda in uspeha.

10. Japonci so se v začetku postavili v povprečni črti, tako da so mogle vse ladje streljati z vsemi topovi ene strani. Rusi so pa pluli drug za drugim, tako da so mogle streljati le prve velike ladje. Ko so se zmešale prevozne ladje, pa mnoge bojne ladje niso mogle streljati, ker so jim bili prevozi na poti.

11. Visoki valovi so zalivali ladjam luknje, ki so bile nad vodno črto. „Oslabja“ n. pr. ni imela niti ene poškodbe pod vodno črto, pa se je potopila, ker so ji valovi zalivali notranje oddelke.

12. Rusom je škodovala različnost brodovja, med katerim so bile bolj počasne ladje, ki so zadrževale celo brodovje ali so pa z ostale in bile okrožene od sovražnih torpedovk.

13. Koncem boja drugi dan je Rusom zmanjkalo streliva.

Po morskimi bitki.

Vedno se še poroča o kaki ruski ladji, ki je v nesrečni bitki pri otoku Cušima ubežala pred poginom. Tako se je prošli teden usidrala pri rtu Senžak pomožna križarka „Kuban“. 28 premogovnih parnikov je odšlo iz Segona, okrog 30 pa se jih pripravljajo na odhod v domovino. Ruska bolniška ladja „Kastroma“ pa, katero so Japonci v nesrečni pomorski bitki ujeli, so zopet izpustili. Bolniška ladja „Orel“ pa mora še ostati v japonskem ujetništvu, ker je na sumu, da se je udeležila boja. Celo stvar bo razsodilo še-le razsodišče v Sasehi.

Kakor se čuje, bodo morali admiralu Roždestvenskemu odrezati desno roko in desno nogo, admiralu Nebogatovu pa se je baje zmešalo in je poskušal že samoumor.

Rusko brodovje v Vladivostoku nikakor ne miruje. Ruska pomožna križarka „Dnjepr“ je v malaški cesti ustavila holandski parnik „Floreo“ ter mu oddala pošto in 41 Kitajcev, ki so bili na angleškem parniku „St. Kilda“. Rusi so namreč ta parnik ujeli in ker je vozil kotrebant, tudi potopili.

Trdi se z vso gotovostjo, da so Japonci v bitki v korejski cesti rabili podmorske čolne. Dasiravno Japonci to zanikajo, vendar je to razvidno iz tega, da je križarka „Oleg“ takoj o pričetku bitke, ko se še niso pojavile japonske torpedovke in je bilo japonsko brodovje še tako daleč oddaljeno, da ni moglo izstreliti torped, videla izstreljen torpedo, kateremu se je pa srečno mogla umakniti.

Šele sedaj so Japonci nekoliko izdali, koliko so imeli izgube na morju. Koliko so ladij izgubili še sedaj molče. Pač pa pravijo, da so izgubili 321 častnikov in 1782 mož mrtvih, ranjenih pa je 170 častnikov in 14.997 mož. Rusi toraj tudi niso streljali v zrak.

Kaj je z mirom?

Ruski generali na bojišču so se takoj sešli, ko so zvedeli, da hoče predsednik Združenih držav posredovati za mir. Sklenili so odposlati carju brzojavko, v kateri prosijo carja naj nikar ne sklepa miru, ker je mandžurijska ruska armada popolnoma prepričana vsled dobrih pozicij in moči, da kmalu premaga nasprotnika. Stvar se je v deževni dobi popolnoma preobrnila in generali kakor tudi armada trdno upajo na zmago. Ta brzojavka se je prebrala vsem vojakom, ki so jo z velikim navdušenjem sprejeli.

„Novoje Vremja“ naglašajo, da so Japonci bolj potrebni miru, kakor Rusija, zato tudi ne sme Rusija odnehati v nobenem oziru. O kaki

vojni odškodnini, ki bi jo naj plačala Rusija, ne more biti govora; potrebno pa je, da se v času, ko se toliko govori o miru, stori vse, da se mandžurska armada čimbolj ojači in da se že sedaj kolikor mogoče pripravi na vojevanje po zimi. „Svjet“ pa zatrjuje, da je sedaj z malimi izjemami vsa Rusija za nadaljevanje vojne; že z ozirom na mandžursko armado bi bilo skrajno nespametno, ako bi se v tem hipu hotel skleniti mir.

Petrograjski poročevalec pariškega lista „Matin“ se je razgovarjal z nekim ruskim ministrom. Minister ne veruje, da bi sedaj sklenil mir. On pravi, da ima Rusija dovolj denarja in ljudi, da lahko vojno nadaljuje. Tudi če bi bil Linevič poražen, še ni misliti na mir, ker se bo umaknil v Sibirijo. Ko bodo Japonci oblegali Vladivostok ki se lahko drži eno leto, bodo Rusi spravili na bojišče nad eden milijon ljudi.

Kako predrzni so Japonci in kako hitro bodo izpodrinili vso inozemsko trgovino iz svojih dežela, je razvidno iz tega, ker so v Port Arturu zapovedali vsem inozemskim trgovcem, da naj Port Artur zapuste. Tudi Angležev niso izvzeli. Zato pa sedaj tisti, ki so si najbolj želeli vojske med Rusi in Japonci, najbolj delajo na to, da se vojska hitro konča.

Japonski mirovni pogoji.

V dunajskih diplomatskih krogih se govori, da Japonska rade volje sklene mir in bo stavila zelo lahke mirovne pogoje, da s tem kolikor mogoče ugodi občutljivosti Rusije. V dobro poučenih krogih se zatrjuje, da bo Japonska stavila tele pogoje: Priznanje japonskega protoktorata v Koreji; vrnitev Mandžurije Kitajski in mednarodna kontrola vzhodno-kitajske železnice. Kar se tiče Port Arturja, se bo sporazumljenje brez dvoma prav lahko doseglo, ker se je izkazalo, da nima ta trdnjava baš velike strategične vrednosti. Japonska ne bo zahtevala, da se porušijo vladivostoške utrdbe; takisto tudi ne bo terjala, da se ji odstopi Sahalin. Tudi glede vojne odškodnine se bo doseglo sporazumljenje, ker bo Japonska zahtevala samo povrnitev pravih vojnih stroškov. Če so ti mirovni pogoji od strani Japoncev istina, potem je lahko razvidno, kako nujno Japonci žele konec vojske. To pa ne iz dobrosrčnosti ali velikodušnosti do Rusov, ampak ker so japonske moči že izčrpane in je nadaljevanje vojske za Japonsko poraz, katerega bi ne mogli nadomestiti v desetletjih.

Med Japonsko in Rusijo teko baje pogajanja, da bi se sešla Linevič in Ojama v namen da se sklene premirje na bojišču v Mandžuriji.

kolenih pred tabo, kakor drugi. Izdajice se klanjaje izdajicam. Ali sedaj nisem več. Vedi, da so sanje tvojega očeta prazne. Volilci so trdni in nobeni omahljivci.“

„Izdajstvo“ — je vzkliknila Toni. Varali so se oče, varali . . . Izdajstvo . . .“

Pa očeta že ni bilo več doma, on je šel vesel na volišče svest si zmage. Toni je bila sama in od sten so otlo odmevale njene besede: „Izdajstvo“, da se jih je plašila.

Spomnila se je besed Stanka Vraza, koje je čula enkrat pri nekem govoru in ki so ji rezale v meso. In čudno; sedaj se jih tako živo spominja. Zdi se ji, da ji stene kriče to pesem:

„Oh prokleta bodi,
to srce u grudih,
viek proklete oči, krvi . . .
izdajice roda svoga —“

Izdajstvo! — Grozne besede, posebno, ako je izgovori izdajalec sam. Toni, divji sovražnici vsega, kar je slovenskega, se je zdela grozno v tej samotni sobi. Vsaka stvar se ji je zdela groznejša. Slike na stenah, ne svete, teh ni bilo, ampak posvetne so se ji rogale in ji klicali morilne besede: „Izdajstvo, izdajalka svojega jezika in rodu z očetom vred . . . prokleta . . . Izdajalka . . .“ V vzduhu je pa ležalo nekaj groznega, morilnega, nekaj tajin-

stveno strašnega, da je trepetaje zbežala iz sobe . . .

Vest . . .

Ludvik Logar je prišel dobre volje na volišče z županom Kalinom. Zmenila se sta, da ne pristopita k nobeni stranki, naj si mislijo nemčurji na zmago. Nalašč sta prišla tako pozno, da so se jedva pričele volitve. Narodnjaki so bili malce v skrbeh radi nju . . .

V volilni dvorani se je zgrabil Logar za glavo in mrmljal:

„Jezus Nazarenski, kralj judovski, koliko je tu Judežev. Bog daj, da bi se vam vneli možgani, ko bodete glasovali za Iškarjote . . . Bog daj, da bi vam okamenel jezik.“

Ko je slišal kakega bolj imenitnega, da je volil nasprotnike je prezirljivo godrnjal:

„Vprašajte ga, vprašajte, koliko porcijonov teletine je dobil in koliko žganjice je spil.“

To je jel govoriti vedno glasneje, da ga je volilni komisar moral opozoriti naj molči.

„Bog daj, da bi ne mogel več vstati od mize“ je mrmljal nevoljno in pljunil.

Glasovi volilnih strank so bili vedno v enaki meri. Vse je bilo nestrpno. Kalin je gledal pred se, da bi ne videl namigavanja nasprotnikov.

„Ne bodete ga“, je godel Logar, ki je opazil ta namigavanja. „Pfu, vrag naj se paj-

daši s takimi osli, Kalin se ne bo. Kalin ni oni Kalin, da bi se dal spraviti na limanice.“

„Kaj praviš,“ vpraša Kalin.“

„Nič. Gledam le koliko je to porejonov teletine.“

Bližnji so se jeli smejati.

Konečno je bil poklican Kalin, da odda svoj glas. Malo je vzdrgetal. Vse oči so se vprle vanj, prsa so se polnile s sapo. Glasoval je za narodno stvar.

Za hip je nastala tihota po dvorani, kakor v grobu. Nato pa se je potresla dvorana od burnih „Živio“-klicev.

Izidor je prebledel.

„Izdajstvo . . . prokleti . . . Volili ste gospodo, kmet gospodo, haha.“

„Saj sem djal, da je to bridek smeh, haha,“ je skočil Logar med nje. „Pravil sem celo, da ste bedaki. Dandanes še kalinov več ne lovimo, posebno na limanice ne, ker so preveč zviti. Na tak slab in ničvreden lim pa še posebno ne, kakor je Toni. Ti proklete ščuke, slovenozrci in druga taka golazen, kaj ste pa mislili? . . . Nič več ne bomo nemško zapovedovali. Hohoho.“

(Dalje sledi.)

Na suhem.

Kako je z vojno na suhem, se prav malo izve in še to kar se izve je jako dvomljivo. General Linevič poroča, da je ruska vojska v dobrem stanju, navdušena za boj in komaj čaka, da se sprime s sovražnikom. Nadeja se tudi da bo v dveh mesecih pričel s prodiranjem. Angleške vesti pa pravijo, da je japonska armada začela zopet ofenzivo in je baje brez boja zasedla strategično velevažni kraj Ovoda. Vsled tega zavzetja je Vladivostok izoliran in je baje pretrgana železniška zveza med rusko armado in Vladivostokom. Japonci pojdejo lahko na Kirin in zasedejo pot, po kateri bi se mogli Rusi umakniti na Harbin. Nek angleški list poroča, da je ruska armada popolnoma obkoljena in če se ne bo Linevič hitro umaknil je ruska armada izgubljena. Ruski list „Ruskoje Slovo“ pa javlja, da zadnji boji med predstražami niso spremenili položaja, vendar pa se razvijajo dogodki, kakor se kaže precej neugodno za Ruse.

Japonci imajo doslej premoč na suhem. Ruske izgube pri Mnkdeniu so se sicer nadomestile, vendar se pa ruska armada vsled velike oddaljenosti od domovine ni okrepila, med tem, ko imajo Japonci domovino jako blizu in so spravili tudi vse vojake, kar jih imajo v vojsko. Pomagajo jim tudi močne hunguške čete, katerim zapovedujejo japonski častniki in ki imajo japonsko orožje in topove. Če je Linevič res obkoljen in če se lepo umakne, kakor se je umaknil svoj čas Kuropatkin pri Ljaojanu, da zada Japoncem velike izgube in spelje Japonce v Sibirijo in jih tako oddalji od njihove domovine, potem je nedvomno zmaga na ruski strani, posebno ko pride zima, kakor se je to zgodilo svoječasno Napoleonu pri Moskvi.

General Linevič je izbral za svoje glavno taborišče Kirin, kjer je osredotočena glavna ruska vojna sila. Ruska armada šteje sedaj že 350.000 mož.

Državni zbor.**Kongrua.**

Državni zbor je začel svoje delovanje s posvetovanjem o kongruu. Pri tej priliki je strastno napadal slovensko duhovščino dr. Tavčar, zagovarjali so jo dvorni svetnik Šuklje in dr. Žitnik. Predlog se je odkazal potem odseku v nadaljno posvetovanje.

Za Globoko in Pišcece.

Nujni predlog poslanca Žičkarja in tovarišev glede na poškodbe po toči v občinah Globoko in Pišcece, ki se je stavil dne 16. junija t. l. v državni zbornici, se glasi: Mesca majnika t. l. je pokončala toča po občinah Globoko in Pišcece po tamošnjih prenovljenih vinogradih deloma popolnoma letošnjo trgatav.

Ti vinogradi so se prenovili z velikimi stroški; pri tem so se vinogradniki težko zadolžili. Škoda v občini Globoko znaša 40.000 kron, ona v Pišceah, kjer je oškodovanih 280 vinogradnikov, 51.980 kron. K temu se mora pripomniti še sledeče. Globoko je ona občina, v kateri se je moralo šolsko poslopje, pozidano pred 20 leti, leta 1904 zapreti radi tega, ker je hudo poškodovano vsled potresa. Postavljeno je namreč na zemljišču, plazom podvrženim. Okoli 200 otrok, ki bi morali obiskovati šolo, je zdaj brez šolskega pouka.

Na tem posloplju, katero ni sedaj za nobeno rabo, dolguje šolska občina Globoko še okoli 1000 K.

Da se pomaga tako težko prizadeti občini Globoko, da se ložje pozida novo šolsko poslopje, se je vložil ob svojem času nujni predlog, ki pa čaka na svojo rešitev v proračunskem odseku.

Druga po toči poškodovana občina Pišcece si je pa ravno zdaj pozidala z mnogimi stroški popolnoma novo šolsko poslopje.

V obeh občinah so posestniki hudo zadolženi; njihova beda je toliko večja, ker skoraj drugih dohodkov nimajo, kakor te, ki jih dobivajo iz vinogradov.

Podpisani predlagajo torej:

„Visoka zbornica naj sklene: visoki vladi se naroči, da prebivalcem, ki so vsled vremenske uime v Globokom in Pišceah hudo prizadeti, podeli zadostno državno podporo.

V formelnem obziru itd.

Žičkar in tovariši.

Napad socijalnih demokratov na dr. Scheicherja.

V nedeljo — 18. junija — se je peljal dr. Scheicher, profesor bogoslovja v Št. Hipolitu na Nižje Avstrijskem, državni poslanec in nižje-avstrijski deželni odbornik, iz Dunaja v Rohrbach na Nižje Avstrijskem v imenu deželnega odbora, da izroči trem delavcem odlikovanje v imenu dežele. Ta odlikovanja je on sam izposloval za delavce. Ko se vrača domu, ga zasledujejo socijalni demokrati, ga začnejo pretepati, ga poškodujejo telesno in mu hudo ranijo levo oko. Danes — v ponedeljek, 19. junija, je oteklina tako velika, da se sploh ne more spoznati, ali je oko res popolnoma poškodovano, kakor nekateri trdijo. Krščansko socijalni državni poslanci bodo vložili jutri — v torek — o tej zadevi nujni predlog, o katerem se mora takoj obravnavati. — Surovost brezbožnih mokračev je dospela že tako daleč, da preganjajo sploh vsakega človeka, ki se poteguje za krščanska načela.

Politični ogled.

Narodno-gospodarski odsek državnega zbora se bo bavil te dni s tem, kako na novo urediti različnim ministrstvom delokrog. Zahtevalo se bo, da se vse obrtne zadeve združijo v trgovinskem ministrstvu; tudi o rudarstvu naj ne sodi več poljedelsko, temveč trgovinsko ministrstvo, nasprotno pa se vse zadeve o živinozdravništvu iz ministrstva notranjih zadev izločijo ter izroče poljedelskemu ministrstvu. Ministrstvu notranjih zadev pa se izročijo vse vodne zadeve z gradnjo vodnih cest vred. Pri vladi so taki spremembi naklonjeni.

Judeževi groši. V zadnjih letih se je uredilo tako, da se na vseh naših ljudskih šolah poučuje nemščina. Toda vedno se še nahajajo ljudje, ki hujskajo naš narod ter mu priporočajo samonemške šole. Tudi podpora se obeta takim občinam, ki bi hotele samo nemške šole. Odkod pa denar za podporo? Na Pruskem poročajo, da so v preteklem letu izdali za ponemčevalne šole na Avstrijskem 88.000 mark. Kdor je pameten, uvidi, da imajo ponemčevalne šole med nami celo drug namen, nego se ljudstvu navadno pove. Za temi hujskači stoji pruska pikelhavba.

Po slovanskem svetu. Poveljnik Bosne in Erecgovine feldcajgmajster Albori je nevarno obolel in se je moral podvržeti operaciji. — V Pragi je bil več dni trajajoč Marijanski shod, kjer so se češki katoliški možje posvetovali o programu za prihodnje delovanje v verskem smislu — Na binkoštno nedeljo je bil v Tržiču na Kranjskem shod tržiških delavcev in delavk. Dr. Krek je govoril o dolžnostih občin in države do delavstva. Tovariš Moškerc je govoril o delavskem starostnem zavarovanju in o splošni ter enaki volivni pravici. Govorili so še tovariši Mikl, Jeriha, Puhar, Špendal. — Slovensko društvo „Straža“ na Dunaju je priredilo na binkoštno nedeljo veselico. Več članov slovenskega katoliškega akademičnega društva „Zarja“ iz Gradca je posetilo veselico in pravnik g. L. Pogačnik je izročil „Straži“ pozdrave graških Slovencev. — Ko je šef bosenske dež. vlade baron Albori obiskal Mostar, je nagovoril nemški škofa Bucconjića. Škof mu je odgovoril hrvaški. Albori je poizkušal govoriti hrvaški, končno se je pa opravičil, da še ne zna. — Bucconjić je kljub temu še dalje govoril le hrvaški.

Različni dogodki. Predsednika grškega ministerstva Deljanisa je neki Gherakoris zabolil v trebuh, in je vsled dobljene poškodbe že umrl. Gherakoris je navaden zločinec in storil umor iz političnih razlogov.

Nemiri v Makedoniji. Prihodnje dni se bo zbral nekje v Makedoniji — kraj je tajen — shod makedonskih ustašev, na katerem se bo sklepalo, kaj je v bodočnosti storiti za osvobodjenje Makedonije. Pričakuje se važnih odločitev.

Dopisi.

Slov. Bistrica. (Protikmetu.) Tukajšnji krajni šolski svet je v seji dne 8. t. m. sklenil z večino enega glasa, da se začnejo počitnice na tukajšnji šoli že koncem julija in naj trajajo do 15. septembra. S tem sklepom pokazali so zopet njegovi povzročitelji Stiger, Petzold in drugi, koliko jim je mar kmetško ljudstvo, za katero je ta sklep prav občutljiv udarec. Stigerju, ki se je vsilil našemu ljudstvu za zastopnika v deželnem zboru, moralo bi pač znano biti, da kmet ložje pogreša svojega otroka in ga pošlje v šolo poleti, kakor pa v jeseni, ko je dan že kratek, dela pa vse polno. Poleti se lahko živina napase do 8. ure, v jeseni to ne gre, tudi ima kmet v jeseni vse polno za otroke pripravnega dela. Počitnice od 30. jul. do 15. septembra so umestne za mestne otroke, katerih je pa samo kakih 20 in še tem je vsejedno. Res je sicer, da je poletu nekoliko vroče v šoli, toda lahko rečem, da to kmetškemu otroku, ki je vaje vročine, nič ne stori; spominjam se, da sem bil še celo nevoljen, če so me stariši kakega vročega poletnega dne doma obdržali in sem moral na polju delati v največji vročini. Upamo, da se je g. Stiger potegoval za ta-le sklep iz nevednosti za težnje slovenskega kmeta in ne, kakor se govori, zaradi svojega hmelja, katerega mu bi naj otroci v počitnicah obirali za par krajcarjev, kar mu pameten človek sicer ne stori. In tega moža, ki dosledno pri vsakem svojem koraku gleda le na svojo korist, ki porablja svoj upliv slovenskemu ljudstvu v pogubo, še pošiljate kmetje v deželni zbor! Neverjetno, toda res je, da je velika večina tako zaslepljena. Kmetje, ki ste naročeni na „Slov. Gospodarja“ in teh je v slovenjebistriški okolici že častno število, pokazite ta-le dopis svojim sosedom, Stigerjevimi volilcem, poučite jih, da nam bode sčasom mogoče ga kam drugam poslati kakor v deželni zbor.

Stara cesta. Podpisani izrekam tem potom v svojem in v imenu svojega soseda Mart. Semenič pristržno zahvalo vsem, kateri so pritekli pri požaru na pomoč. Posebno se zahvaljujem slavnim cezanjevskim požarnikom, ki so pustili silno delo na poljih in travnikih, pritekli z brizgalnico na naš strm hrib ter hrabro zastavili svoje moči pri tako nevarnem poslu. Le požrtvovalnost sosedov in hraber nastop požarnikov sta mogla vkljub pomanjkanja vode požar toliko omejiti, da ni pregorelo v stanovanje ter je tako ostalo pohištvo in obleka nepoškodovana. Bog povrni vsem!

Alojz Rudolf.

Šmartin pri Slovenjgradu. Od pamtiveka smo imeli v Šmartinu na sv. Rešnjega Telesa dan procesijo od farne cerkve mimo Kačeve in Šmidhoferjeve hiše nazaj k farni cerkvi. Pri Kačevi krasno okinčani kapeli in pred Šmidhoferjevo hišo čitala sta se sv. evangelija in delil sv. blagoslov. Žalibog, dobil je hišo blage Šmidhoferjeve obitelji v pest zagrižen štajercijane Lipuš, privandranec iz Tolstega vrha, katerega prvo delo je bilo, prepovedati delitev sv. blagoslova pred svojo krčmo. Ta čin označuje dovolj naše štajercijance. Po nedeljah in praznikih zbirajo se navadno pred farno cerkvo, (kdor jih ne pozna, tam jih lahko vidi) podpirajo s svojimi hrbti cerkveni zid, med pridigo pa grejo v Mostnarjevo šnopsarijo, da se pogovorijo o zlobnostih in obrekovanjih „Štajerčevih“ ter stuhajo svoje zlobne nakane; po pridigi pa zopet privandrajajo za cerkev, kjer preganjajo s svojimi očmi megle iz Sv. Uršule na Kapo, s Kape pa zopet nazaj na Sv. Uršulo. Pri grdem vremenu najdeš jih pa na klopi v prostoru pred zakristijo, odločen v prejšnjih časih be-

račem in ljudem obsedenim z nalezljivimi boleznimi in živalicami. Božje besede se bojijo, cerkve se ogibljujejo! Krščanski gospodarji in gospodinje, fantje in dekleta, ogibljite se tudi vi njih in ne zahajajte v krčme, kjer se najblajša čustva teptajo z nogami!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Slovinci, zakurite kresove! Dne 5. julija je praznik naših slovanskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda. Naša narodna dolžnost je, da ta slovanska apostola dostojno počastimo in da spodnještajerskim našim narodnim nasprotnikom pokažemo, da še bivajo na tej zemlji zavedni in odločni Slovenci. Zato zažgite v predvečer t. j. 4. t. m. na vseh gričih grmade, ki naj s svojim svitom in lepoto kažejo svetu, da narodni slovenski čut na Spodnjem Štajerskem še ni izumrl, pač pa da smo se že Slovenci vzbudili iz narodne zaspanosti in nehali biti podlaga tujčevi peti. Zato, Slovenci! Prižgite ta dan na vseh gričih in vrhah mogočne kresove!

Imenovanja. Justično ministrstvo je prestavilo notarje g. Karola Hansa iz Slovenske Bistrice v Maribor, dr. Hermana Wiesthalera iz Brežic v Slov. Bistrico in dr. Franca Horvata iz Idrije v Brežice. Samo dr. Horvat je Slovenec!

Osebnosti. C. kr. konceptni davčni praktikant g. dr. Tyroll je pridružen mariborskemu okrajnemu glavarstvu. Prestavljeni so gg. davčni praktikantje: Štefan Šuc iz Slov. Bistrice v Maribor in Fran Kosar iz Maribora v Ormož; davčni adjunkti gg.: Fran Resnik iz Brežic v Maribor in Ubald Meixner iz Maribora v Marenberg, Alfred Drobnič iz Celja k Sv. Lenartu v Slov. gor., Viktor Prohaska iz Maribora v Ljubno, davčni praktikantje: Karol Reich od Sv. Lenarta v Slov. gor. v Maribor, Franc Pichler iz Radgone v Brežice; Ignacij Ozvatič iz Brežic v Lipnico in Karol Lattacher iz Ljubnega v Radgono. — Evidenčni geometer 2. razreda g. Rajmund Verlich v Konjicah je imenovan za evidenčnega geometra 1. razreda ravnotam. Absolvirani jurist g. Friderik Pichler je imenovan finančnim konceptnim praktikantom pri deželnem finančnem uradu v Gradcu. Gospod Josip Mollich je imenovan računskim praktikantom pri c. kr. dež. finančnem uradu v Gradcu. G. Henrik Siderič je imenovan davčnim praktikantom v Ljutomeru. Davčni kontrolor g. Rudolf Ulm je prestavljen od Sv. Gala v Marenberg, g. Henrik Metelet iz Marenberga k Sv. Galu in davčni adjunkt g. Franc Kankowský iz Marenberga v Brežice.

Iz šole. Pri Sv. Nikolaju pri Ormožu je na petrazrednici dopolniti mesto učitelja oziroma učiteljice.

Mariborske novice. Ustrelil se je v Gradcu v torek dne 20. t. m. popoldne nemški trgovec z oblekami v Mariboru g. Viktor Haas.

Zrelostni izpiti na mariborski gimnaziji se prične dne 28. junija, na ptujski gimnaziji dne 3. julija.

Kaj si Nemci vse upajo. Dne 20. t. m. se je vršila v Mariboru pred okrajnim sodiščem neka obravnava, pri kateri je bil zaslišan tudi viničar Leop. Bezjak, ki je izjavil, da razume in govori bolje slovenski kot nemški. Nemškim poslušalcem pa to ni bilo prav in so ga pričeli zmerjati z „windischerji“. Še le na protest zagovornikov so Nemci utihnili!

Nemški pismouki, na pomoč. Napis se je našel, katerega nihče ne razume. Sodi se, da bi imel biti napis nemški, toda pisan je v tako spakedrani in slabi nemščini, da ga ni mogoče razumeti. Nabaja se v občini Boč,

mariborski okraj. Za večer nečasten spomin objavljamo napis, ki slove: „Hirist ferboten hinaus nah Repičgaba Furvogen Valist das Vek Obgerisen.“ Proč z nemškutarijo, s pametjo na dan!

Vinska razstava v Mariboru. Opozarjamo še enkrat vse slovenske vinogradnike, da določijo svoja vina za vinsko razstavo v Narodnem domu dne 2. julija do 27. t. m., ako hočejo, da se njih najboljša vina razstavijo povodom velike veselice v Mariboru in se pozneje njih imena priglase po časopisih.

Izlet katol. del. društva v Mariboru v Kamnico se je sicer vršil v nedeljo, dne 18. t. m. Toda dež je preprečil, da bi se bila vršila veselica na prostem.

Slovenski kandidat. Za kandidata v državnozbornem volilnem okraju Maribor-Ptuj itd., so si Slovenci postavili g. Josipa Šinko, župana v Središču. Dne 28. t. m. priredi slovenski kandidat volilni shod v Mariboru v Narodnem domu, majhna dvorana, II. nadstropje. Tudi v Ormožu bo slovenski volilni shod. Slovenci vedo dobro, da tokrat ne bodo zmagali, a hočejo pokazati svetu, da žive tudi po mestih in trgih.

Katol. slov. izobraževalno društvo v Studencih pri Mariboru se udeleži slavnosti blagoslovljenja zastave kršč.-soc. organizacije v Devici Mariji v Polju pri Ljubljani. Obenem se vrši tamkaj shod zastopnikov vseh slovenskih katoliških delavskih društev. Za Štajersko bo govoril g. M. Čagran iz Studenic.

Pečnakovo posestvo na Teharjih je kupil gosp. Rudolf Senica, veleposestnik v Žalcu, za 34.000 kron.

V Oplotnici oziroma v Lačni gori je na praznik Sv. Trojice 16 letni Jožef, sin Matije Makovšek p. d. Juršnika, privrženca ptujske krote in oplotniških posilincev svojega starejšega brata Ignacija z nožem v pretepu v bližnji krčmi nevarno ranil. Bolnika prepeljali so v celjsko bolnišnico in mladega hudodelnika v celjsko ječo. Sad ptujske in nemčurske olike!

V Dramljah smo dne 25. maja t. l. izvolili prejšnjega župana, g. A. Mastnaka, za občinskega predstojnika. Za občinskega tajnika smo postavili vrlega in za slovensko stvar vnetega narodnjaka trgovca g. M. Jarnoviča. Za občinske svetovalce pa gg.: M. Jarnovič, Janez Cavbič, Anton Kopicšek in Janez Zidanšek.

Umrl. V Gradcu je umrl gostilničar in posestnik gosp. Fr. Kembe, ki je bil dobro znan graškim Slovincem, posebno dijakom, ker so imeli že od nekdaj v njegovi hiši zbirališče.

Utonil je v Ptuj učencem Franc Pušaver, deček je šel v četrtek 15. t. m. k Dravi v namenom si noge umiti, pa je padel pri tem v Dravo in utonil.

Utopljenko so našli pri mostu pri Spielfeldu. Utopljenka je, kakor se sodi kakih 35 let stara in je že najmanj 14 dnij v vodi. Zločin se tu ni zgodil, ker ni na ujej nikakih sledov zločinstva. — V Mariboru je dne 19. t. mes. v Dravi utonil 12letni sin vdove Braunecker. Več dečkov se je kopalo v tako imenovani stari plavalnici, to je popolnoma na prostem. Drava pa je tam močna in ga je vzela seboj in deček je s kričanjem na pomoč utonil.

Samomori. Dne 8. t. m. se je pri Sv. Lovrencu nad Mariborom v gozdu obesil krojač Ditmajer. — V sredo se je obesil tudi pri Sv. Lovrencu nad Mariborom tesarski mojster Pavlič.

Pridobninske izjave za priredbeno dobo 1906—1907 se morajo oddati do 1. avgusta, kakor to razglasuje c. kr. finančno deželno ravnateljstvo v Gradcu. Izjave je treba oddati pri davčni administraciji, na deželi pa pri okr. glavarstvu. Predpisani obrazci, kakor tudi navodila za spisovanje pridobninskih izjav se dobe na zahtevanje pri davčnih oblastvih in davčnih uradih brezplačno.

Važno za konjerejce. C. kr. poljedelsko ministrstvo bode pri razstavah žrebcev težkega plemena v Judenburgu in v Eusu 50 do 60 žrebcev težkega plemena nakupilo. Dotične razstave se bodo vršile jnseni.

Studence pri Poljčanah. V slovenjebistriškem okraju se vršijo v zadnjem času na različnih krajih občinske volitve in povsod zmaguje narodna stranka. Tudi pri nas se bližajo občinske volitve in sramota bi bila za nas pred celo slovensko domovino, ako bi narodna stranka propala in bi prišli na krmilo nasprotniki. Posebno dva moža iz nasprotnega tabora se veliko trudita za zmago. Jeden, kateri je v culici svoje premoženje prinesel k nam, je že pri najhujšem delu za volitve. Mi smo mu v svoji zaslepljenosti pomagali do tega, da je obogatel od naših žuljev, in sedaj misli, da je prišel zanj primeren čas, da postane tudi naš gospodar, mi pa njegovi pokorni podložniki. Tudi drugi, kateremu je menda elektrika razburila glavo, hoče osrečiti Studence z nemškutarskim gospodarstvom. Vrli narodni Studenci! Nobena občina doslej v slovenjebistriškem okraju ni padla v roke privandrancev in nasprotnikov, ali si torej mi naj nakopljemo sramoto in se udamo tujemu uplivu? Nikdar in nikoli! Ampak na dan volitve hočemo priti vsi na volišče, da pokažemo, da smo mi Studenci dovolj izobraženi, da si sami oskrbujemo svojo občinsko gospodarstvo! Kdor bo na dan volitve z nami, z njim bomo tudi mi. Svojih se bomo držali tudi pozneje! Bog in sreča junaška.

Slovenska je zmaga! Proti občinskim volitvam v Cigoncah, okraj slovenjebistriški, so vložili kmetski in narodni nasprotniki pritožbo, toda zaman. Pritožba se je odbila in kmalu si bode občinski zastop volil slovenskega župana. Slava!

Kočno pri Laporju. Slučajno sem zvedel za pisavo zadnjega „Štajerca“. Tla na črešnjevškem volišču so bila le neki zelo trda, ubogi na ista nesrečna tla padli so milo zastokali v zadnjem „Štajercu“ in on jih bo sedaj lečil. Na istem volišču se je zgodilo več zanimivosti, in bilo bi škoda, če bi jih ne izvedela širja javnost. Ko se je začela v II. in I. razredu volitev, prihiteli so trije gospodje nasprotni stranki na pomoč. Isti gotovo na svojo čast veliko drže, ali tukaj pa je bila le blamaža. Pazljivo so zunaj poslušali, ali hitro so na svojo žalost videli, kako črešnjevski slovenski zmaj neusmiljeno hrusta štajercijansko svojat. Milo so povešali glave, a bili so toliko napredni, da so oddali pri volitvi svoje glasove, čeravno v propad svojih izvoljencev, in potem so klaverno odšli. Tudi v Kresnikovem sreču je bil veliki petek, otožno je zrl v strop in si boleče podpiral glavo, letal med volitvijo ven in noter, vkljub temu, da je bil v komisiji. Oj, klerikalni zmaj, ki povzročiš toliko zla, ko bi tebe ne bilo, bil bi on na Črešnjevcu gospodar, sedaj pa, oh, tužna nam majka... Kaj ne, ista muzika, ki se je vršila pri vaši hiši s piskri in ponvami itd., se vam je res podala, za vaš veliki petek. Kar zadnji „Štajerc“ piše, je res podlo, o isti pisavi še bomo spregovorili na pristojnem mestu. V istem smislu, še bolj strastno piše marburgerca, in sedaj še naj kdo reče, da je „Štajerc“ kmečki list. Ali na te liste se mi ne zdi vredno, da bi odgovarjal. Iz vsake besede so razvidne bolečine ubogih siromačkov. Ako pa omenjena lista katerega izmed nas vlečeta čez koščeni plot, je istemu le v čast, kajti vsakemu je znano, da se okoli kislega grozdja ne zbirajo sršeni. Da pa ne bo kdo dopisnika po Črešnjevcu iskal, je tukaj: Janez Pivec, Kočno. „Štajerc“, sedaj pa le po meni, samo to pazi, da se ne snideva pred sodiščem.

Celjske novice. Celjsko pevsko društvo priredi 1. julija t. l. v Zagrebu velik koncert, katerega čisti dobiček je namenjen „Družbi sv. Cirila in Metoda“, polovico za hrvaško Istro, polovico pa za Slovence. — Čevljarska vajenca, 17letni Varnovšek in 15letni Romih sta se v sredo zvečer ob 10. uri v delavnici čevljarja Zvelberja pri kartah stepla. Romih je vzela čevljarski nož „knajp“ in ga Varnov-

šku dvakrat porinil v hrbet. En sunek je zadel v pljuča in je menda smrtno nevaren. Varnovška so prepeljali v bolnišnico. — Celjski „Sokol“ priredi 25. t. m. izlet v Braslovče.

Dejanje blaznega. Dne 14. t. m. odvedli so premogarja Jožefa Ručmana iz Družmirja pri Šoštanju v Feldhof pri Gradcu. Še v nedeljo poprej je veselo popeval okrog sodčka alkoholne pijače, v ponedeljek se je že vračal iz jame v Skalah ves zmešan, tožeč o hudih bolečinah v glavi, v torek je begal s sekuro po polju in cesti za ljudmi. Na naročilo zdravnikovo sta ga čuvala dva moža, ali v sredo ob devetih dopoldne se jim izmuzne, pograbi za neko desko, hoteč vse pobiti. Najprej se loti svoje tašče, katero je v svoji besnosti res ubil. Komaj se je vaščanom posrečilo, ga zvezanega oddati oblasti, da ga odvede v norišnico.

Posnemanja vredno. Hranilnica in posojilnica v Gotovljah je sklenila vsa svoja pisma kolekovati z narodnim kolekom, da s tem podpira dobrodelno družbo sv. Cirila in Metoda.

V Gotovljah se namerava dne 16. julija napraviti sredi vasi pod lipami velika ljudska veselica s prav obsežnim in zanimivim programom. Vse natančneje se objavi pravočasno.

V Brežicah je dne 18. t. m. ces. kr. okrajni živinozdravnik g. Anton Korošec predaval o konjereji, posebno pa remontiranju konj za vojaštvo v letu 1906. Okrajni zastopi in občine, kjer imate konjerejo, požurite se za potovalnega učitelja.

Dobova pri Brežicah. Umrl je 15. t. m. Janez Deržič, cerkveni ključar in župan, mož od vseh čislán, zvest cerkvi in domovini. Lepa pogreba so se 17. t. m. vdeležili v velikem številu domači farani, mnogi prijatelji iz Brežic in iz Hrvatske.

Iz Vidma se nam naznanja: Iz preiskovalnega zapora v Celju sta došla dva moža, ki sta sedela tam celi mesec radi suma, da sta se vdeležila že znanega „umora in požiga“ dne 9. maja t. l. Naročilo se njima je, da morata naznaniti občini, če bi spremenila svoje bivališče.

Pri Sv. Jernejju nad Muto na Štajerskem na slovensko-nemški meji je razpisana do 30. junija služba učitelja-voditelja s prejemki II. plač. razreda (1350 K). Soproga, izprašana za pouk ročnih del dobi okoli 300 K. Ta enorazrednica je edina v mariborskem okraju, ki je od okrajnega šolskega sveta predlagana šolskemu svetu za I. plačilni razred. Šolski vrt je precejšen.

Nadomestna deželnozborska volitev v štajerskem veleposestvu se je vršila 20. t. m. Izvoljena sta enoglasno gg. Rihard Klammer in Otto baron Frayd pl. Fraydenegg.

Orožne vaje deželnih brambovcv. Na odredbo 22. deželnozbornskega armadnega poveljništva v Gradcu, je čas za tretje letošnje orožne vaje določen za polke Gradec št. 3, Celovec št. 4, Trst št. 5, Maribor št. 26 in Ljubljana 27, od 13. avgusta do 3. septembra t. l.

Slovanskim trgovcem in slovenskemu občinstvu! V slovenskem trgu Domžale na Kranjskem se je naselila peščica nemških Tirolcev ter pričela ondi slavninarsko obrt. V par letih se je ta nemška naselbina pomnožila in postala tako predrzna, da z vso silo zatira domači življ. Nedavno je priredila nemško slavnost razvitja svoje nemške zastave, pri kateri je s frankfurtaricami provocirala domače prebivalstvo. Nemci so pričeli na domače prebivalstvo iz zasede metati kamenje in streljati. Tako početje mora roditi odločen odpor. — Najuspešnejši je tak odpor na narodnogospodarskem polju! — Slovanski trgovci po Slovenskem, Češkem, Moravskem, Dalmaciji, Istri, Bosni in po Srbskem naročajte slavnike v domžalskih slovenskih tovarnah slavnikov. Te tovarne so: M. Cerar, Andrej Jančigaj, And. Maček, Fr. Hojnik, Franc Mazovec, Janez Klemenčič, I. M. Flis, M. Mayer. — Vsi ti slovenski tovarnarji slavnikov v Domžalah lahko dobro postrežejo in ako bi imeli več odjemalcev bi lahko tudi

veliko več delali, nego sedaj. Slovanski trgovci podpirajte te može, ki so v hudem boju z nemškim kapitalom, slovensko občinstvo, zahtevaj povsod slavnikov od zgoraj imenovanih tvrdk!

Podaljšanje oprostite obdačanja pri hišnih stavbah, ki se je dovolilo s postavo z dne 23. junija 1895 vsem onim, ki nameravajo v Ljubljani in v od potresa zadetih okrajih na Kranjskem in Štajerskem na novo zidati ali prezidavati, se je s postavo z dne 23. maja 1905 raztegnilo do vštetelega 2. julija 1908 oziroma 2. julija 1910 in sicer pod istimi, sedaj veljajočimi ugodnostmi.

Društvena poročila.

Shod „Slov. kršč. soc. Zveze“ v Mariboru. Ker ne bo katoliškega shoda, se letos vrši shod Slov. kršč. soc. Zveze v Mariboru, kakor je bilo že lani določeno.

Veselica v „Narodnem domu“. Povodom veselice na korist družbe sv. Cirila in Metoda bo tudi koncert, pri katerem bodo pela tudi mnoga pevska društva in tudi več posameznih oseb. Tako je obljubil svojo pomoč g. dr. Štuhec in dve slovitvi pevki, katerih imen pa še danes ne smemo imenovati.

Na izletu celjskih samcev v Vransko, dne 18. junija se je za družbo sv. Cirila in Metoda nabralo 22 K 24 v.

Ljudske knjižnice. Dika in ponos vsakega bralnega ali izobraževalnega društva bi morala biti bogata in dobro urejena knjižnica. Za bogastvo knjižnice pa bi naj skrbeli tudi naši gospodje, kateri so v boljših gmotnih razmerah nego kmet in delavec. Na Nemškem so različna društva, ki skrbijo za ljudske knjižnice. „Katoliško Boromejsko društvo“ v Bonu je izdalo leta 1901 68.000 mark, leta 1902 75.000 mark in leta 1903 88.000 mark za knjige, ki so se dale ljudskim knjižnicam. „Društvo za ljudsko izobrazbo“ v Berlinu pa je lani ustanovilo po Nemškem 10 knjižnic z 16 858 knjigami, 2044 izobraževalnim društvom pa je poslalo kot podporo 39.540 knjig. To društvo je upeljalo tudi potujoče knjižnice, ki so sploh za deželo velikega pomena in se bodo v bodočnosti gotovo tudi upoštevale. L. 1901 je imenovano društvo prvokrat upeljalo potujoče knjižnice in sicer je ustanovilo 44 knjižnic z 2200 knjigami, l. 1903 pa je bilo že 383 knjižnic z 18.888 knjigami. V čem obstoji potujoča knjižnica? Ko se knjige od udov kakega društva prečitajo, pošljejo se v drug kraj drugemu društvu in tako gre naprej. Vsako bralno društvo ima vedno nove knjige, a stroški so majhni, ker potujoče knjižnico plačujejo vsa društva. Slovenci se moramo od nasprotnikov učiti vse, kar je dobro in nam more koristiti. Iz teh podatkov vidimo, kako Nemci skrbijo za svojo samoizobrazbo. Ne zastajajmo za njimi, ampak posnemajmo jih. Naša kršč. soc. Zveza bo tudi organizirala potujoče knjižnice, da bi le vsa bralna društva pristopila in jo podpirala.

Podružnica Sv. Cirila in Metoda v Žalcu ima svoj letošnji občni zbor na Telovo t. j. dne 22. junija t. l. ob 4. uri popoldne v prostorih gostilne gospe Hausenbichler v Žalcu. Na vsporedu je poleg slavnostnega govora, društvenega poročila, volitve novega odbora itd., tudi petje in godba. Iz prijaznosti sodelujeta namreč tudi pevsko društvo „Edinost“ in domača godba na lok delniške pivovarne. Komur ni predaleč in mu bije srce za narod in slovensko mladino, naj pride na Telovo v Žalec, kamor vse prijazno vabi odbor.

Slovesnost Marijine družbe v Vitanju. Tukajšnja Marijina družba je na binško turek napravila izlet k cerkvi presv. Trojice poleg Frankolovega. Kakor hitro so ljudje zvedeli za to veselo novico, so se radovali vselega dne. Binško ture praznike so se sicer nekoliko bali, da bi jim slabo vreme lahko pokvarilo slovesnost, toda Bog je pokazal vso svojo dobroto, da je ravno tačas dal primerno vreme. Zelo zgodaj zjutraj je bila v prelepi

cerkvi na bribcu slovesna sv. maša. Nato je šla procesija med petjem in molitvami po brezversko zagrizenem trgu do nekega križa zunaj trga, odkoder so ljudje posamič šli na Frankolovo. Tam so bili pri neki kapelici sprejeti od preč. g. župnika frankoljskega in ondotnih župljanov. Tudi tamkajšna Marijina družba se je zelo častno udeležila. — Kakor Vitanjčani tako so tudi Frankoljčani s ponosom nosili svetinjice, znak Marijine družbe. V lepem številu so se frankoljski mladeniči zbrali okrog svoje velike društvene zastave ter v procesiji šli na prijazen griček, kjer je bil primeren cerkven govor in slovesna sv. maša. Po cerkveni slavnosti je bila zunaj cerkve Marijini družbi primerna izobraževalna slovesnost. Vrli pevski zbor je zapel lepo pesem Mariji v pozdrav, nakar je bil nagovor družbenikom. Kazalo se je, kako vrlo delujejo može družbeniki v verskem in narodnem oziru bodisi javno, bodisi zasebno v domačem krogu. Blagor pravim društvencam materam, ki zgodaj zasajajo v naša srca svojega zaroda versko-narodni duh. Ravno od cerkvice se vidi razvalina starega od paganskih Turkov podrtega gradu, kjer so se nekaj tukajšnji može in mladeniči, z molitvo in dejanjem podpirani od žen in mladenk, bojevali za vero in narodnost. Istotako se naj zdaj Slovenci zbirajo v zvezah in na shodih, kjer se bodrijo k boju za vero in narodnost. Neizprosni in neupogljivi imajo biti že proti narodnim nasprotnikom. Da je to velevažna resnica, nas prebridko uri pogled na kraje severno od Drave in Špilfelda. Daleč gori na sever se je nekaj govorila slovenska govorica, razlegale se pesmi Mariji na čast. In danes? Najprej je kruto brezobzirni tujec izpodrinil slovenski jezik, in zdaj se urno širi nemška, protestantska, kriva vera. Isto se godi v naših trgih in mestih. Izpuli se iz postenega slovenskega srea narodnost, in kmalu se iztrga tudi vera. Nobeden pošten Slovenec pa se sedaj ne oprime te krive vere. Zato, može in mladeniči, ki vam je nad vse draga katoliška vera in slovenska narodnost, pazite in delujte, da ne pridejo v nasprotnikove roke ne občine, ne okrajni zastopi. V nepozabno svarilo vam bodi prežalostno sramotno dejanje laškega okrajnega zastopa. Ne bodite take minke, kakor je žal večina ondotnih le po imenu slovenskih zastopnikov. Razen dveh pravih mož so se drugi skrili ter se niso upali ustaviti nesramno predrznim nemškutarjem, ko so dali 200 kron za nemški šulferajn, ki naj potujeje slovenske otroke ter tako pripravja ugodno pot za protestantsko krivo vero. Možje in mladeniči, ki se združujejo v verskonarodna društva, ki se na shodih navdušujejo, nadejamo se, si ne bodo dali v čelo vtisniti tak pečat Kajnove sramote. Navdušujejo naj vas resni nauki in lepe verskonarodne pesmi, razlegajoče se iz močnih prs moških ter čistih grl slovenskih deklet. S klicem: „Z Bogom in Marijo za domovino!“ ter trikratnim „Živijo Marija!“ je bil zaključen nagovor. Sledile so mu pesmi in deklamacije. Zelo pohvalno vneto so prednašali može, mladeniči in dekleta. Tudi nekaj manjših deklamatorjev se je dobro poskusilo. Ko je vitanjska družba končala slovesnost, sta se dve frankolski dekleti zahvalili z izbranimi in pristrčnimi besedami. In zdaj je po celem griču odmeval neprejenljiv do neba segajoč Živijo! Živo bo tudi ta slovesnost ohranjena v spominu in v srečo vitanjske in frankoljske Marijine družbe.

Cerkvene stvari.

Cecilijino društvo v Mariboru vljudno naznanja, da je znižalo ceno za „Oficium defunctorum“ ali sv. opravilo za mrtve (sestavil Matej Štrakl, koralist stolne cerkve v Mariboru) na eno krono (s pošto 1.10 K poprej 1.60 K) in vabi k obilni naročbi. Naroča se pod naslovom: Cecilijino društvo v Mariboru.

Izpremembe v misijonski družbi. Č. g. Fr. Kitak je prestavljan iz Celja v Lju-

bljano, č. gg. Urban Nežmah in M. Klančnik iz Ljubljane v Celje, č. g. Alojzij Nastran iz Ljubljane v Schwarzach na Solnograškem. Novoimenovani superior pri sv. Jožefu nad Celjem je č. g. Mihael Klančnik.

Vabilo. K odborovi seji družbe duhovnikov za lavantinsko škofijo dne 26. junija t. l. (v pondeljek) ob 3. uri popoldne uljudno vabi preč. gg. odbornike predsedništvo.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Kaj lepo obnesla se je pri nas slovesnost povodom izpostavljenja presv. Rešnjega Telesa na binkoštni pondeljek in torek. Povzdignile so to prvo slovesnost tukaj: štiri pridige, dva križna pota, belo oblečena dekleta, ki so ves ta čas, lepo vrsteč se po občinah, zavzemale prostor pred Najsvetejšim. V istem redu prihajali so tudi župljani v obilnem številu molit Rešnjega Telesa. Ginljiv je bil sklep te slovesnosti s primerno pridigo in procesijo okrog cerkve s štirimi č. g. duhovniki; pri procesiji je bilo navzočih kakih 100 belo oblečenih deklet in veliko občinstva. Dal Bog, da bi tudi v prihodnje na tak dostojen način obhajali to prelo slovesnost!

Gospodarske stvari.

Uvoz vina iz Italije. V prvem četrtletju tega leta se je uvozilo v našo državo le 881 meterskih stotov italijanskega vina. V istem času lanskega leta je znašal uvoz italijanskih vin 59.784 meterskih stotov. Uvoz se je torej znatno zmanjšal in sicer radi odprave vinske klavzule.

V Studenicah pri Poljčanah se je ustanovila podružnica c. kr. kmetijske družbe za Štajersko. Ustanovni shod bo dne 16. julija in se nanj vabijo vsi slovenski kmetje.

Izvoz krme iz Avstrije, ki je bil doslej prepovedan, je poljedelsko ministrstvo zopet dovolilo.

Dobro sredstvo proti gosenicam na zelji. Kakor vse kaže, utegne biti letos dosti zeljnatih gosenic, to je gosenic takozvanega zeljnatega belina. Za jih vničevati, se stori najboljšo, da se v zelnik race zapodi, katere vse gosenice oberejo ter požro.

Tako šolo bi tudi Slovenci potrebovali! O čemur se pri nas še govoriti ne upamo, kar se nam zdi nedosegljiv ideal, to so Nemci že uvedli v prakso. To je: ustanavljanje takih šol, ki dajejo otrokom za življenje dovolj izobrazbe in vaje v zemljedelskih opravilih. To so šole, ki so na posestvih, pri katerih gospodarijo učenci sami. To misel je prvi uresničil dr. Lietz s svojo vzgojevalnico v Lesenburgu na Harzu. On sam popisuje svojo šolo tako-le: „Mislimo si od zahoda proti vzhodu se razprostirajočo dolino, po kateri teče potok med krasnimi lokami. Za senožeti navzgor leže njive, za njivami pa gozd. Na sredi doline je dvor. Na obeh njegovih straneh je 115 arov lok, okoli 750 arov polja, 430 arov gozda, 50 arov pašnikov, na katerih je na tisoče sadnih dreves, 11 arov vrtov 4 ari ribnikov. Posestvo nam daje v obilici vsega, česar potrebujemo za življenje. Ima čredo sedemdesetih glav govede, 250 ovac, 50 preičev, 11 konj in 3 žrebeta. Tu lahko vsakdo vidi, kako raste, kako se do-

biva in pripravlja to, kar dobimo na mizo. Je tu mnogostranska prilika za vrtnarsko, zemljedelsko in gozdarko delo. Na posestvu se seje žito, žanje, melje in peče. Na posestvu se molze mleko in dela maslo in sir.“

Društvena naznanila.

Podružnica sv. Cirila in Metoda v Kozjem bo imela redni občni zbor dne 9. julija 1905 ob 3. uri popoldne v Kozjem na vrtu gostilne g. Fr. Guček. — Vspored: 1. Pozdrav došlih gostov. 2. Poročilo o poslovanju podružnice v pretečenem letu. 3. Volitev novega odbora. 4. Govor. 5. Prosta zabava. K obilni udeležbi vabi odbor.

Svetotrojiška podružnica spodnještajerskega čebelarkega društva zboruje dne 29. junija t. l. (na Petrovo) ob 4. uri popoldne v gostilni g. Mlinariča s sledečim vzporedom: 1. Poučni govor potovalnega učitelja g. Jurančiča. 2. Slučajnosti. K obilni udeležbi vabi Ferdo Mlinarič, načelnik.

Občni zbož „Občnega bojnega društva v Ptuj“ vrši se v nedeljo dne 25. junija t. l. ob 2. uri popoldne v gostilni g. Petovar. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Poročilo pregledovalcev računov. 5. Volitev odbora. 6. Slučajnosti. Ptuj, 18. junija 1905. Odbor.

Kat. delavsko društvo v Pušcavi priredi dne 25. junija 1905 društveno veselico v narodni gostilni g. Jožefa Bresonelli, župana v Cinžatu. Ta veselica bo namesto one, katere bi se imela vršiti dne 28. maja t. l. Ker se takrat zavoljo umrle gospe Eiholcer ni mogla vršiti, zatorej vabimo na dne 25. junija vse naše somišljenike in bratska društva, da bi se v obilnem številu udeležili. Ker je zgoraj omenjena gostilna oddaljena samo 20 minut od puščavske cerkve, zatorej se te veselice lahko vsak udeleži. Vzpored ostane kakor je bil za dne 28. maja po vabilih naznanjen. Odbor kat. del. društva v Pušcavi.

Za družbo sv. Cirila in Metoda se je nabralo na gostiji Golob-Petek 5 K 56. v.

Listnosa uredništva: Planina, Slov. Bistrica, Laporje: Za danes pozpozno! Pozdravljeni! — Sv. Bolfank pri Središču: Najprej jih opomnite zasebno, potem še-le v javnosti!

Tržne cene

v Mariboru od 4. junija do 10. junija 1905.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		17	60	18	40
rž		15	10	15	90
ječmen		15	80	16	60
oves		15	80	16	60
koruza		17	80	18	50
proso		20	—	20	80
ajda		17	80	18	70
seno		4	90	5	40
slama		3	80	4	20
fižola	1 kg	—	20	—	28
grah		—	40	—	48
leča		—	36	—	64
krumpir		—	8	—	9
sir		—	36	—	64
surovo maslo		1	50	1	54
maslo		2	—	2	40
špeh		1	48	1	52
zelje, kislo		—	—	—	—
repa, kisla		—	—	—	—
mleko	1 lit.	—	20	—	22
smetana, sladka		—	40	—	56
„ kisla		—	60	—	72
zelje	100 glav	—	—	—	—
jajce	1 kom.	—	5	—	—

Loterijske številke.

Gradec 17. junija: 15 79 68 67 29
 Dunaj 17. junija: 76 55 80 28 3

**Kupajte
NARODNI KOLEK!**

Slovenci! Spominjajte se
„Zgodovinskega društva!“

Zahvala.

Podpisani se tem srčno zahvaljujem „kmetijskemu bralnemu društvu“ v Gornji Radgoni, ker je 28. majnika t. l. priredilo veselico in predstavo. Bralno društvo je nameravalo to veselico prirediti v mesecu juliju. Ker je pa g. Škerlec gostilno, katero sem precej časa vodil, odpovedal, priredilo je bralno društvo to veselico meni kot odhodnico. Zahvaljujem se „Kmetijskemu bralnemu društvu“ in vsem udeležnikom za meni izkazano naklonjenost in toplo priporočam kot mojega naslednika g. Škerlečeve gostilne vrliga narodnega gostilničarja g. Franjo Koroseca.

443 1-1 **Ivan Karba Babinski.**

Ponos vsake gospodinjice je dobra kava.

**Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava**

se ne bi smela pogrešati več v nobenem gospodinjstvu, kadar se pravi kavana pijača.

Zahtevajte le isvirne saveže s imenom »KATHREINER«.

Tiskarna sv. Cirila

naznanja p. n. občinstvu, da prevzema naročila za vizitnice, pisma, cenike s podobami itd. izvršene v **kamnotisku.** Zagotavlja se dobra izvršitev in nizka cena.

Kuverte

s firmo
priporoča
tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

Vsaka beseda stane 2 v. Najmanjša objava 45 v. **MALA OZNANILA** Vsaka beseda stane 2 vin. Večkr. objava pe dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanih na upravnistvo se mora znamka za odgovor pridejati.

Proda se.

Vinograd v Moravcih pri Mali Nedelji se prostovoljno proda. Vinograd meri 1 oral in je pol oralna že prigrinjeno in z ameriškimi trsom zasajen. Kdor želi kupiti, naj se oglasi pri posestniku Francu Murkoviču, župnik pri Sv. Barbari v Halozah. 437 2-2

Nova hiša švicarskega sloga, 10 let prosta davka, s 4 sobami, 2 kuhinjami, kletjo, prijaznim rožnim vrtom in vrtom za sočivje, primerna posebno za gospode penzioniste, se po nizki ceni proda v Studencih pri Mariboru št. 186. 439 3-2

Prenovljena, dobro zidana hiša, z opeko krita, tri sobe, ena kuhinja, lepa klet za vino, hlev za krave in svinje, lep vinograd, njive in mali sadonosnik, je na prodaj tri četrt ure od Maribora v Karčevini. Posestnica U. Gselman. Posestvo meri 2³/₄ oralna. Cena je 1800 fl., na posestvu je vključeno 500 fl. hranilnice. 422 2-2

Hiša največja in najlepša v mestu, novozidana, za najemnike prostori: spodaj za pet, zgoraj za štiri družine: Hiša je pripravna za vsakovrstno obrt (zdaj je pekarija in branjarija) pri državni cesti z raven dragonske vojašnice, v prijetnem kraju mesta; na dvorišču je neusahljiv studenec, prostoren zelišni in sadonosni vrt z brajdi izabele in hodiši. Pod mestom mlin z mlatiho na močni vodi, blizu kolodvorske lepe ceste s travniki in njivami, kjer se lahko redi po pet govedu in 18 svinj. — Posestnika prodasta to posestvo vsled bolehnosti in onemoglosti. Kje, pove upravnistvo „Slov. Gospodarja“. 442 1-1

Novozidana hiša, deset let davka prosta v Novi vesi pri Mariboru, z dvema stanovanjima, gospodarskim poslopijem, kuhinjo za pranje, kletjo, vrtom, vodnjakom, svinjskim hlevom se proda iz proste roke po zelo nizki ceni. Naslov pove iz prijaznosti upravnistvo tega lista. 450 3-1

Pozor. Išče se tisti, ki bi mogel preskrbeti 2000 cepljenih in vkoreninjenih trt bela lipošna in solvaner. Kdor bi jih imel, naj piše na naslov Franc Kunej v Podstredi. 447 1-1

V najem se da.

Mesarija sredi trga, na lepem kraju, s vso pripravo, se da spretnemu mesarju v najem. Več pove Ivan Leskošek, gostilničar v Rajhenburgu. 411 3-3

V najem se išče dobro idoča pekarija ali gostilna, poslednja tudi na račun. Ponudbe naj se pošiljajo pod imenom „Gospodar 111“ poste restante Ljubljana. 419 2-2

Dober zaslužek! Na račun se da gostilna, kjer se vino in žganje toči in bi najbolj ugajalo za kakšnega krojača ali čevljarja. Najmanj 200 K je treba kavcije položiti. Več se izve pod naslovom: Dober zaslužek št. 150, poste restante Šoštanj. Štajersko. 421 2-1

Kovačnica se da v najem v Pristovi, na dobrem kraju in veliko naročniki — ob okrajni cesti Polčane—Podčetrtok. Več se izve pri g. Eduard Suppanz v Pristovi. 445 1-1

Proste službe.

Kovaški pomočnik se išče, kateri zna konje podkovati, tisti se ako hoče konje naučiti rezati, (kostriren) lansko leto se je v mojem dvorišču 430 konjem rezalo. Plača po zaslugi 5-7 K na teben, hrana in stan. Kteri hoče iti naj se oglasi pri A. Zupančič, kurschmid, Bosna, Krupa, Bosna. 320 4-2

Služba organista, cerkvenika in občinskega tajnika se odda v Dobju. Dohodkov okoli 700 K in prosto stanovanje. Župni urad Dobje, pošta Planina. Štaj. 403 4-4

Sprejme se v trgovino z mešanim blagom J. Polanca v Petrovčah učene poštenih starišev, dobro šolsko izobrazbo ter več slovenskega in nemškega jezika. 444 2-1

Za službo cerkvenika se priporoča velečastitim cerkvenim predstojništvom na kako dekanijsko ali mestno župnijo oženjen mož, 35 let star brez družine, z dolgoletnim spričevalom. Žena je perica in šivilja. Zna dobro tudi cerkveno plateno obleko delati. Oba zmožna slovenskega in nemškega jezika. Naslov pri upravnistvu. 436 3-2

Primerno službo išče vpokojen c. kr. finančni nadpaznik, star 34 let, izučen v trgovski stroki. Ponudbe pod J. K. na uredništvo. 405 3-3

V službo želi stopiti mlad mož, oženjen, dobro izurjen v vsakovrstnem delu, tudi pri ameriškimi trtah in drevju kot majer ali tudi konjar. Ponudbe naj se vlagajo na upravnistvo Slov. Gospodarja. 433 2-2

Razno.

Posestniki pozor! Kedor v tem kraju svoja poslopja, pohištva in cele druge premičnosti pri Banki Slaviji zavarovati želi, se naj pri zastopniku Slavije Franc Golčerju v Čadramu oglasi. 435 4-2

Otvoritev ljudske kavarne v Tegetthoffovi ulici št. 6. Maribor nasproti frančiškanski cerkvi. Priporočam cenj. občinstvu najboljšo kavo, čaj in vse okrepčave kakor: velika časa kave 10 kr., mala 6 kr., čaj 10 kr. Za mnogobrojen obisk prosim z odličnim spoštovanjem **Josipina Saris**, Tegetthoffova ulica št. 6, zraven gostilne 380 5-5 „pri grozdu“.

Konjak

iz starega, domačega vina, prodaja franko 4 steklenice 12 K, 2 l. 16 K, novo naravno Franc žganje 2 l K 9-60, žganje iz drožja, tropin in vinskih ostankov 2 l K 5-60. 85 48-19

BENEDIKT HERTL,

posest. graščine Golič pri Konjicah. Štajersko. — Zaloga pri Alojzu Quandestu v Mariboru, Gosposka ulica.

Zamenja se

5 davka prostih najeminskih hiš v Mariboru, ki imajo skupaj vrednost 200.000 K, z lepim gozdom, na katerem ni nič dolga. Ponudbe stavbinskemu mojstru Francu Derkušek v Mariboru. 412 3

B. Talento,

prodajalna drv in premoga Maribor, Mellingerstrasse 12

se priporoča. Naročila se tudi sprejemajo v trgovinah J. Janšek, F. Hartinger, C. Weingerl v Tegetthoffovi ulici, M. Berdajs' Sofijski trg, Filiala Weigert Bismarkova ulica in v hočki mlekarni Sammerlingova ulica. 62 26-11

Stefan Kaufman,

trgovec v Radgoni priporoča najboljše kose, srpe in drugo pristno štajersko železje. 386 5-5

● ● Točna in solidna postrežba. ● ●

Trgovina z železnino „Merkur“ P. Majdič, Celje

priporoča: **Traverze, železniške šinje cement, cevi iz kamenščine in strešno lepenko.**

Razne poljedelske stroje posebno pa

peronospora-brizgalnice.

! Gumi za cepljenje!

Kose, srpi in najboljši brusni kamni. Mreže iz trnjeve žice za ograje. Železno pohištvo in stoli ter mize za vrtove.

Cenik poljedelskih strojev je izšel. 311 10

Razglas.

Krajni šolski svet v Zrečah pri Konjicah s tem nannanja, da odda **vsa** dela za prizidanje tukajšnji šoli **jednemu** podjetniku.

Dotični načrti, proračuna in stavbeni pogoji so na ogled razpoloženi v šoli v Zrečah. Skupni proračun je sestavljen na 15.000 K. Reflektanti naj zraven pismene ponudbe, katera se naj najpozneje do 9. julija t. l. na krajni šolski svet v Zreče pošlje, priloži tudi 10% varščine.

Krajni šolski svet v Zrečah, dne 18. junija 1905.

452 1-1

Načelnik: **Rušnik.**

Oznanilo.

Ker se na 12. t. m. sklicanega občnega zbora „Vzajemne zavarovalnice zoper ogenj na Ljubnem“ ni udeležilo sklepčno število društvenikov, zato sklicujem podpisani v zmislu § 37 društvenih pravil isti občni zbor v drugič na dan **24. junija t. l.** ob 3. uri popoldne v občinsko pisarno na Ljubnem s tem-le vsprejdom:

1. Pregled, oziroma odobrenje letnega računa za leto 1904. 2. Volitev računskih preglednikov. 3. Volitev novega odbora. 4. Razni predlogi. — P. n. društveniki se k zborovanju uljudno vabijo s pristavkom, da bo v drugič sklican občni zbor sklepčen pri vsakoršnem številu navzočih društvenikov.

Vzajemna zavarovalnica zoper ogenj na Ljubnem, dne 13. junija 1905.

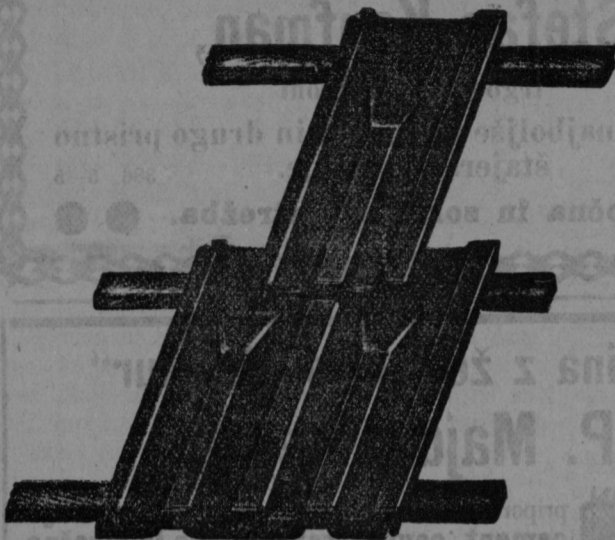
448 1-1

Načelnik: **Janez Kopušar.**

Vizitnice

priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

F. P. Vidic & Komp Ljubljana,

opekarna in tovarna peči, ponudijo vsako poljudno množino
zarezane strešne opeke, „Koroški model“
(Strangfalzziegel).

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impreguirani.

○ Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. ○
Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in Josip Marzola.

Najličnejše, najcenejše in najpreprostejše strešno kritje.
Vzorci in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Sprejmejo se zastopniki. Sprejmejo se zastopniki.
Takošninja in najzaneslivejša postrežba.

336 20-8

Pozor! Citaj!
Bolnemu zdravje!

440 52-1

Pozor! Citaj!
Slabemu moč!

Vidmaric kaže kmetom moč „Pakraških kapljic“ in „Slavonske zeli“.

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najpriljubljenejši ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

Pakraške kapljice: Delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, boleti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo zganjajo male in velike gliste, odstranjajo mrzlico in vse druge bolezni, ki vsled mrzlice nastajajo. Zdravijo vse boleti na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti boleti maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. — Naj vsakdo naroči in naslovi: Peter Jurišić, lekarnar v Pakracu št. 100, Slavonija. — Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzetjem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 stekleničic (1 ducat) 5 K, 24 stekleničic (2 ducata) 8 K 60 v, 36 stekleničic (3 ducati) 12 K 40 v, 48 stekleničic (4 ducati) 16 K, 60 stekleničic (5 ducator) 18 K. Manj od 12 stekleničic se ne razpošilja.

Slavonska zel: Se rabi z vprav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodanju, kataru in odstanjuje goste slinice ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsni in pljučnih bolečinah.

Cena je sledeča, (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 v; 4 originalne steklenice 5 K 80 v; 6 originalnih steklenic 8 K 20 v.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

P. Jurišić, lekarnar v Pakracu 100, Slavonija.

Pesmi

iz molitvenika

Venec pobožnih molitev in svetih pesmij

VII. natis

(za-se vezane)

se dobiva v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Cena: v platno vezano K 1.50, s pošto vred K 1.60.

Ta knjižica se posebno tople priporoča vsem cenj. gg. pevcem in pevkam.

Josip Volčič,

mizar

Maribor Šmiderjeva ulica št. 3, Maribor

se priporoča častitemu občinstvu v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih del, kakor pohištvo v vsakem sloju od najfinejšega do najpreprostejšega izdeljka, kuhinjsko opravo, opravo za prodajalne in pisarne, vsakovrstno delo za stavbo in vsa v to stroko spadajoča popravila.

391 10-5

Vinorejci

kupujte škropilnice za trte Natrium thiosulfat, nadalje reaperspapir Phenolphatelein za spoznavanje pravega časa, kdaj naj se meša apno z modro galico in drugimi kemikalijami, kakor tudi za rast in vzdrževanje zdrave živine redilni prašek za prešiče à 40 h, holandski živinski redilni prašek à 60 h, za rogato živino in konje, če nimajo teka, posebno priporočljiv je za okrepitve kosti Fluid à 2 K, za okrepitve po mukah pri otrpljenju, zaviralno olje à 60 h, v obrambo konj in krav proti nadležnemu zaviranju, kakor tudi zelišča in praške, kakor tudi encijan, ajbež, sladke korenice, kolmež itd., kakor tudi 80% jesihov cvet à kg. 1.20 K, za izdelovanje dobrega in okusnega jesiha, pri

Karolu Wolf, drožerija „pri orlu“

441 10-1 odlikovan z mnogimi zlatimi svetinjami

v **Mariboru** Gosposke ulice 17, nasproti poštnih ulic.

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki
za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 gl. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Demetriji Glumac,

kotlarski mojster

Kaserngasse 13. MARIBOR Kaserngasse 13.

priporoča svojo veliko zalogo

kotlov,

najboljših

čistobakrenih

301 10-8 brizgalnic itd.

Prevzame tudi popravila,
katera izvrši točno in po ceni.

Filialka v Celju: Gračka ulica št. 28.

Pozor! Novourejen narodni fotografski zavod **Pozor!**
tvrške

Matija Polak v Ljutomeru

se vljudno priporoča slavnemu občinstvu v trgu in na deželi v izdelovanje fotografskih slik, oseb v poljubni najmanjši do naravne velikosti, potem skupin, pokrajin, predmetov itd. Fotografiranje skupin od najmanjše do največje velikosti, na kar osobito opozarjam različna slavna društva itd.

451 3-1

Cene so točnemu in dobremu delu primerno nizke.